

Afspraken voor prioritering van projecten binnen de programmalijn 'verduurzamen en ontwikkelen van bedrijfslocaties' door Ondernemend Twente en Twentse gemeenten

Om projectvoorstellen binnen de programmalijn 'verduurzamen en ontwikkelen van bedrijfslocaties' goed te kunnen beoordelen, hanteren aanvullende prioriteringsregels. Binnen deze prioriteringsafspraken leggen we de kaders vast om de gereserveerde Regio Deal middelen optimaal te kunnen benutten. De aanvullende verdeelsleutels zijn in lijn met het convenant "Regio Deal II Twente" en de KRACHT-criteria. De kaders uit het convenant staan hieronder beschreven.

Samenvatting convenant Regio Deal II Twente

In het convenant hanteren we de volgende aanpakrichtingen voor de programmalijn 'verduurzamen en ontwikkelen van bedrijfslocaties':

- a. Bedrijfslocaties worden ingezet als proeftuinen voor verduurzaming, met focus op het verduurzamen van de energievoorziening. Hierbij worden de kansen benut door aan te sluiten bij de transities die nodig zijn in relatie tot het landelijk gebied, biodiversiteit, circulariteit en klimaatadaptie. Keuzecriteria voor bedrijfslocaties waar fysieke investeringen plaats gaan vinden zijn: locaties met strategische waarde voor de regio, bedrijfslocaties met een hoog energieverbruik (door een of meerdere grootverbruikers), bedrijfslocaties waar nu knelpunten zijn om bedrijven aan te sluiten op het energienet en/of waar directe kansen liggen voor verduurzaming vanwege geplande private of publieke investeringen. Aanvragen op basis van deze criteria zijn vooraf afgewogen en afgestemd in regionaal overheidsverband in samenspraak met ondernemers. De gemeenten waar de bedrijfslocaties liggen investeren gelijkwaardig aan de beschikbare Rijksmiddelen in gebouwen en/of de openbare ruimte. Hiermee beoogt de Regio Deal bedrijfslocaties en clusters van bedrijven voor te bereiden op (aanstaand) rijksbeleid op het terrein van verduurzamen van bedrijfslocaties in de Regio. De Regio Deal versterkt en hangt samen met de ruimtelijke arrangementen, die in begin 2024 met het Rijk worden afgesproken binnen het programma NOVEX (ruimtelijke puzzel).
- b. Er wordt gewerkt aan het vormgeven van duurzame collectieven in lijn met de bestaande aanpak Smart Energy Hubs. Hierin zetten bedrijven zich gezamenlijk in om verduurzaming te versnellen door ervaringen te delen en energieverbruik en -opwek te balanceren.
- c. Toepasbaar en schaalbaar maken van innovaties en technologie op het gebied van energieopslag en waterstof, die ontwikkeld zijn binnen het bestaande grensoverschrijdend energiecluster.

Daarbij hebben we de volgende **KPI's** gedefinieerd:

1. Het streven is om op minimaal 4 bedrijventerreinen/werklocaties fysieke investeringen te doen voor het verduurzamen van de energievoorziening door samenwerkende bedrijven, met als doel op de langere termijn zo veel mogelijk zelfvoorzienend in energie te worden op deze locaties;
2. Het opzetten van een regionale structuur voor het ondersteunen van collectieven aan bedrijven die concreet aan de slag willen met verduurzamen van de energievoorziening;
3. Een samenwerkingsstructuur opzetten tussen overheden en bedrijfsleven gericht op (aanstaand) Rijksbeleid voor het verduurzamen van de fysieke energie-infrastructuur en openbare ruimte op regionale bedrijfslocaties.

In 2023 is er een brede uitvraag gedaan onder gemeenten en ondernemers(verenigingen) naar behoeften en mogelijke projecten om de

energievoorziening op bedrijfslocaties te verduurzamen. Een optelsom van alle ingediende aanvragen leidt tot een overschrijding van het beschikbare Regio Deal budget. Het convenant biedt voor gemeenten en ondernemers onvoldoende kaders om te beslissen welke energieprojecten de prioriteit vanuit de regio krijgen. Betreffende prioriteringsafspraken zijn daarom nodig. Deze afspraken worden gesloten tussen Ondernemend Twente en de Twentse gemeenten. Zij kunnen de prioriteringsafspraken gebruiken bij het beoordelen van projecten onder de programmalijn 'verduurzamen en ontwikkelen' van bedrijfslocaties.

De aanvullende kaders zijn als volgt:

Verdeelsleutel voor voorbereidende initiatieven¹

1. In lijn met het convenant mogen voorbereidende initiatieven uitsluitend gericht zijn op de versterking van de energievoorziening op bedrijfslocaties in Twente.
2. De maximale projectsubsidie voor onderzoeken die leiden tot investeringsprojecten van Smart Energy Hubs is 50%.
3. Na 2025 vallen resterende middelen uit deze verdeelsleutel vrij voor investeringsprojecten.
4. Onderzoeksresultaten moeten open (met het programmateam) gedeeld worden.
5. De private markt committeert zich in-kind en/of in-cash aan het onderzoek.

Verdeelsleutel voor fysieke investeringen

1. Voor fysieke investeringen is de maximale subsidie vanuit de Regio Deal 30%.
2. Bij fysieke investeringsprojecten investeert de gemeente waar de bedrijfslocatie ligt minimaal hetzelfde bedrag als de begrote Rijksmiddelen. Dit betekent dat elke euro uit de Rijksbijdrage minimaal een gelijkwaardige investering van de gemeente vraagt.
3. Per investeringsproject is de gemaximaliseerde bijdrage uit de regiodeal 2,5 miljoen euro.
4. Investeringsprojecten die meer dan 1 miljoen euro cofinanciering uit de Regio Deal vragen moeten twee projectvarianten aanleveren; een minimaal scenario (met alleen de noodzakelijke ingrepen) en een maximaal scenario (een ambitieus plan).
5. Investeringsprojecten dienen bij verdere uitwerking een business case op te leveren met sluitende exploitatie. Deze business case moet sluitend zijn voor een positieve beoordeling.

Prioritering van fysieke investeringsprojecten

Bij fysieke investeringen gaat prioritering uit naar:

- 1a. Locaties met strategische waarde² voor de regio;
- 1b. En / of bedrijfslocaties met een hoog energieverbruik;
- 1c. En / of bedrijfslocaties waar nu knelpunten zijn om bedrijven aan te sluiten op het energienet en/of waar directe kansen liggen voor verduurzaming vanwege geplande private of publieke investeringen;
- 1d. Projecten die voldoen aan meer van bovenstaande criteria gaan voor indien er gekozen moet worden.
2. Projecten met een gezonde business case³ die aantoont hoe de organisatie of faciliteit ook op lange termijn duurzaam in stand gehouden kan worden;
3. Projecten met indirecte investeringen in de omgeving, zoals nieuwe gebouwen en/of herstructurering. Investeringsprojecten in vastgoed zijn echter uitgesloten van subsidie;
4. Projecten met hogere private bijdragen;

¹ Voorbereidende initiatieven zijn projecten die noodzakelijk zijn ter voorbereiding op de implementatie van een Smart Energy Hub. Dit kunnen projecten zijn waarbij innovaties worden toegepast (ontwikkelfase) en/of waarbij samenwerking moet leiden tot een haalbare business case.

² Strategische waarde is niet afhankelijk van de grootte van een gemeente of bedrijventerrein, maar de mate waarin de locatie en het project schaalbaar is of een nieuwe technologische ontwikkeling laat zien of faciliteert.

³ Twente Board Development controleert de business cases. Richtlijn is een gezonde business case; alle deelnemende partijen in het project moeten middels een verklaring of besluit kunnen aantonen dat zij de gevraagde bijdrage kunnen leveren.

5. Projecten met innovatieve en duurzame energiesystemen en het stimuleren van technische innovaties uit de regio binnen de genoemde proeftuinen en duurzame collectieven.
6. Realiseerbaarheid van het project (binnen een termijn van 4 jaar).
7. De omvang: aantal bedrijven en aantal FTE dat profiteert door energie-uitwisselings-effecten zoals vermindering netcongestie, aanleg laadinfra, omzetting energie naar andere bronnen zoals batterijen en/of waterstof, connectie met omliggende (woon)wijken.
8. Projecten met een open karakter. Het initiatief moet toegankelijk zijn voor nieuwe bedrijven (die zich bijvoorbeeld op de locatie vestigen). Kan het initiatief als blauwdruk voor de regio werken? De mate van kopieerbaarheid en openheid van data.
9. Projecten die passen binnen de kaders van de KRACHT-criteria. Dit wil zeggen dat we toetsen aan (1) de kwaliteit van de aanvrager en het consortium:
 - a. kwaliteit van de governance;
 - b. relevant trackrecord;
 - c. mate van samenwerking.
10. En (2) de kwaliteit van het plan:
 - d. Kernachtig omschreven plan in leesbare taal;
 - e. Omschrijving van effectieve en efficiënte projectorganisatie;
 - f. Doelstellingen zijn objectief en meetbaar omschreven;
 - g. Begroting is helder en effectief beschreven.

Aanvullende afspraken

- We werken met jaarschijven. Ieder jaar komen nieuwe middelen voor investeringsprojecten vrij. Het voorstel voor de jaarschijven loopt via de Twente Board.
- Indien de vrijgekomen middelen voor investeringsprojecten in hetzelfde jaar geen bestemming krijgen, schuiven de middelen automatisch door naar het opvolgende jaar.
- We streven naar een goede regionale spreiding van projecten.
- Fysieke investeringsprojecten krijgen een toezegging voor de gehele looptijd van de aanvraag.
- Voor de realisatie van Smart Energy Hubs in Twente zijn Enexis en TenneT belangrijke stakeholders. We zijn afhankelijk van hun medewerking voor de realisatie van Smart Energy Hubs. Tijdens de Regio Deal evalueren we regelmatig in hoeverre KPI's uit het convenant haalbaar en realistisch blijken. We houden vast aan het convenant, maar als projecten niet tot uitvoering kunnen komen moeten we de scope van het convenant herzien.

Bijlage 1: indicatiebegroting

Omschrijving	Rijk nieuw	AvoorT	Overijssel	Gemeenten	Onderwijs	Ondernemers	Totaal
Druk op het regionale (mkb) bedrijfsleven	€ 11.615.000	€ 1.400.000	€ 3.250.000	€ 8.015.000	€ 2.250.000	€ 27.000.000	€ 53.530.000
1. Verduurzamen en ontwikkelen bedrijfslocaties	€ 8.915.000	€ 600.000	€ 2.250.000	€ 8.015.000	€ 1.000.000	€ 24.500.000	€ 45.280.000
2. Een toekomstbestendig (mkb) bedrijfsleven	€ 2.700.000	€ 800.000	€ 1.000.000	€ -	€ 1.250.000	€ 2.500.000	€ 8.250.000

Bron	Programmalijn	Fysieke investeringen	Clusters vormen	Innovaties toepassen	Totaal
Rijk		7.715.000	700.000	500.000	8.915.000
Agenda voor Twente		--	300.000	300.000	600.000
Provincie Overijssel		2.250.000	--	--	2.250.000
Gemeenten		7.715.000	300.000	--	8.015.000
Onderwijs		500.000	--	500.000	1.000.000
Privaat		23.000.000	1.000.000	500.000	24.500.000
Totaal		41.180.000	2.300.000	1.800.000	45.280.000

- Kolom 'totaal' is richtinggevend voor het te behalen resultaat per partner (onderdeel convenant)
- Rij 'totaal' is indicatie voor het beschikbare budget per programmalijn
- Bedragen geven richting aan intenties inbreng cofinanciering vanuit partijen